

УДК579.83:615.33.015.8:616-083.98(477.84)

**РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ АНТИБІОТИКОРЕЗИСТЕНТНОСТІ
P. AERUGINOSA, ВИДІЛЕНИХ ВІД ХВОРИХ ВІДДІЛЕННЯ ІНТЕНСИВНОЇ
ТЕРАПІЇ ТА РЕАНІМАЦІЇ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ
ЛІКАРНІ**

Л.Б. Романюк, С.І. Климнюк, Н.І Красій

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я.
Горбачевського МОЗ України»

Тернопільська університетська лікарня

romanyuk@tdmu.edu.ua

Внутрішньолікарняні інфекції за останні кілька десятиріч стали однією з найгостріших проблем сучасної медицини. На них хворіють до 10 % госпіталізованих хворих у розвинених країнах та 25 % і більше – у країнах, що розвиваються. Понад 70 % мікроорганізмів, що спричиняють нозокоміальні інфекції, в Україні нечутливі до дії, щонайменше, одного антибіотика. У відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, де інфікування відбувається в 5 – 10 раз інтенсивніше, ніж в хірургічних і соматичних, а антибіотики призначаються суттєво частіше, спостерігається найбільш загрозлива ситуація, пов'язана із зниженням ефективності традиційних схем антибіотикотерапії інфекцій, спричинених резистентними госпітальними штамми, серед таких штамів чільне місце посідає *P. aeruginosa*.

Метою роботи було проаналізувати динаміку формування антибіотикорезистентності *P. aeruginosa*, яка циркулює у відділенні інтенсивної терапії для корекції антибіотикотерапії.

За методом Кірбі-Бауера було оцінено рівень чутливості до антибіотиків 119 клінічних штамів *P. aeruginosa*.

До ампіциліну в 2012-2015 р.р. були резистентними всі досліджувані ізоляти *P. aeruginosa*, у той час як до піперациліну/тазобактаму, який

рекомендується для лікування процесів, спричинених псевдомонадами, відмічена найвища, у порівнянні з іншими досліджуваними антибіотиками, чутливість ізолятів *P. aeruginos*: у 2012 р. було 33,3 % чутливих штамів, а до 2015 р. їх число збільшилося в 1,3 рази (45,2 %). З цефалоспоринів найактивнішими щодо синьогнійної палички були цефоперазон/сульбактам та цефепім: у 2013 році – відповідно 20,6 і 23,5 % чутливих варіантів, але їх ефективність станом на 2015 р. знизилася у 2,3 рази (9,1 % і 10 % чутливих ізолятів відповідно). Число резистентних до цефтазидиму штамів зросло за 4 роки на 12 %.

Серед карбапенемів іміпенем проявив вищу ефективність порівняно з меропенемом. У 2012 р. $\frac{1}{4}$ досліджуваних штамів *P. aeruginosa* були чутливими до нього, така тенденція втримувалася до 2015 р., коли 31,8 % виділених культур зберігали чутливість до цього препарату.

Меропенем, навпаки, протягом досліджуваного періоду втрачав свою ефективність відносно синьогнійної палички: за 4 роки його ефективність знизилася у 3,6 рази. Якщо в 2012 р. 21,4 % ізолятів були чутливими до меропенему, то в 2015 році ця частка становила лише 5,9 %. З антибіотиків-аміноглікозидів ефективнішим виявився амікацин.

З аміноглікозидів на даний час ефективнішим був амікацин, хоча і до нього в 2012 році було виявлено 85,7% резистентних варіантів, проте станом на 2015 рік їх число зменшилося в 1,6 рази (52,6%).

Таким чином стійкість штамів *P. aeruginosa* до загальноприйнятих антибіотиків, котрі рекомендують для використання при виділенні даного мікроорганізму значно має тенденцію до зростання, що свідчить про формування вторинної резистентності, внаслідок широкого використання даних засобів. Спектр антибіотикограм змінився за роки дослідження на користь іміпенему та амікацину.